

In en Om

het Humanistisch Verbond

Mededelingen voor de leden / no. 7/8

15 jaar Humanistisch Verbond

In februari 1961, om precies te zijn op de zeventiende, zal het 15 jaar geleden zijn dat in Amsterdam het Humanistisch Verbond werd opgericht. Dat is een feit om wel even bij stil te staan en aandacht aan te besteden, hetgeen dan ook over enkele maanden zal gebeuren.

Over wat er in die jaren allemaal is gebeurd, willen we hier niets zeggen. Er wordt een feestnummer van „Mens en Wereld” voorbereid, zodat ieder lid in de gelegenheid zal zijn kennis te nemen van het wel en wee van ons Verbond in die jaren van 1946 tot 1961. Overigens bezitten we nog steeds het voortreffelijke overzicht over de eerste tien jaar van ons bestaan, dat in '56 onder de titel „Bouwstenen tot de geschiedenis van het Humanistisch Verbond” door Dr. H. Bongers werd geschreven.

Een ander ding is echter, dat enige voorbereiding tot de viering wel nodig is. Vijf jaar geleden was er één landelijke bijeenkomst in Amsterdam, waarheen afgevaardigden van de gemeenschappen trokken om met het hoofdbestuur het jubileum te herdenken. Voor de leden was het een gebeurtenis, waar ze, behalve in Amsterdam, maar zijdelings bij betrokken waren.

Dat zal nu anders zijn, al zal het deze keer wat bescheidener gebeuren, omdat die eerste tien jaren de moeilijkste zijn geweest, dus wel echt veel aandacht verdienen. Deze keer krijgt het een demonstratief karakter, treden we meer naar buiten en kunnen veel meer leden present zijn, doordat bijeenkomsten in het hele land worden voorbereid.

Het ziet er naar uit, dat op vrijdagavond 17 februari in een vijftal steden de leden uit die gemeenschappen en uit de omgeving verwacht worden om met elkaar 15 jaar Verbondsleven te overzien en zich te bezinnen op de plaats, die het georganiseerde humanisme na die periode inneemt. Dat zal zijn in Amsterdam, Arnhem, Hengelo, Rotterdam en Utrecht. De bijeenkomst voor het Noorden in Groningen is vastgesteld op zondag de 19e, omdat daardoor ook Friesland aanwezig kan zijn.

Voorzover ons bekend, zal ook in Den Haag en in Limburg nog het een en ander gebeuren, maar daarover komen nog nadere mededelingen. Willen de bijeenkomsten echter slagen, dan kan dat alleen, als de leden ook in staat zijn er zonder al te veel moeite aan deel te nemen. Dat betekent dus in de eerste plaats, dat men die data vrijhoudt, omdat men er niet bij wil ontbreken, maar dat er van de kant van de besturen het nodige gebeurt om de reis te vergemakkelijken. In de praktijk zal dit wel betekenen, dat er enkele bussen worden besproken en een route uitgestippeld, om uit verschillende gemeenschappen de deelnemers op te halen. Autobezitters nemen natuurlijk enkele passagiers mee.

Men zal zich herinneren, dat zowel bij het vijf- als tienjarig jubileum een comité maanden in actie is geweest, om te zorgen, dat men niet met lege handen bij de jarige kwam. Beide keren is er voor gezorgd, dat er een groot aantal nieuwe leden werd ingeschreven, in 1951 654 en in 1956 niet minder dan 1218. Bij de laatste gelegenheid kwam dan nog een bedrag van ruim f 36.000,- de feestvreugde verhogen.

En deze keer? Thans is er geen comité, dat zich hiervoor inspannt, en het lijkt er bijna op, of we geen nieuwe leden of versterking van de middelen nodig hebben. Niets is minder waar, maar in de kringen van het hoofdbestuur is overwogen, dat het na de actie voor de Luisterkring wat veel zou zijn, om nu de gemeenschappen te vragen, een ledenwerfcampagne op touw te zetten. En bovendien, het zou wel aardig zijn, als bij wijze van verrassing de gemeenschappen daar in de nog resterende maanden extra aandacht aan zouden besteden, zonder dat het van „hogerhand” wordt georganiseerd.

Wie zijn tevredenheid over het bereikte in klinkende munt wil uitdrukken, kan daarvoor terecht bij het Steunfonds Practisch Humanisme. En we hebben zo het gevoel, dat deze stichting het 15-jarig bestaan wel zal aangrijpen, om nog eens extra de aandacht op zich te vestigen.

Th. P.

Kort verslag Hoofdbestuursvergaderingen

Na de vakantie is het H.B. resp. op 24 september, 29 oktober en 26 november in het Erasmus-huis in Utrecht bijeengewoost. Op de twee eerste vergaderingen werd o.a. met vreugde kennis genomen van het feit dat de belangstelling voor het Woord van de Week nog steeds toeneemt en het aantal abonnementen de 5000 begint te naderen. Uitvoerig werd over de viering van het derde lustrum van het Verbond gesproken en de plannen van het D.B. goedgekeurd. Enkele raadslieden werden benoemd. Een H.B.lid werd uitgenodigd het ontwerp voor de Nieuwjaarsbrief te maken. Een begin werd gemaakt met een discussie over het radio- en TVbestel, mede naar aanleiding van de publicaties van de VPRO over een nationale omroep. Het H.B. besprak verder het uittreden van enkele leden uit de redactie van Rekenschap en hield zich bezig met kandidaatsstelling voor het hoofdbestuur voor het congres 1961.

Bij het samenstellen van de kopij voor dit nummer moest de bijeenkomst op 26 november nog plaats vinden.

Landdag Socrates

De najaarslanddag van de Humanistische Stichting Socrates wordt gehouden op zondag 11 december 1961, zoals gebruikelijk in de Internationale School voor Wijsbegeerte, Dodeweg 8, in Amersfoort. Het onderwerp is: „De functie van de kunst bij de zelfontdekking van de mens. Herkennen wij ons in de moderne literatuur?” Inleider is prof. dr. J. C. Brandt Corstius.

De bijeenkomst begint om 11 uur en sluit om kwart over vier.

De kosten bedragen f 3,- (incl. koffie en thee). Voor donateurs en contribuanten is dit f 1,-. Een lunch kan gereserveerd worden voor f 2,75 incl.

Aanmeldingen dienen te geschieden bij het secretariaat van Socrates, Oudegracht 152 te Utrecht, tel. 030-10163.

Nieuws uit de Internationale

In 1959 heeft de IHEU, de internationale humanistische organisatie een prijsvraag onder jonge mensen uitgeschreven voor een opstel over het humanisme. Aan deze wedstrijd is in zo groot mogelijke kring bekendheid gegeven, o.a. via universiteiten, ambassades en de pers.

Het resultaat is opmerkelijk. Niet minder dan 84 inzendingen werden ontvangen uit 18 landen, terwijl in de helft van deze landen geen humanistische beweging bestond...

Een internationale jury, waarin van onze kant ons H.B.-lid prof. L. v. d. Wal deelnam, heeft nu uitspraak gedaan en de winnaars zijn aangewezen. De eerste prijs, \$ 300,- is naar onze landgenoot A. J. Dam te Muiderberg gegaan, terwijl een leraar in Beirut de tweede prijs van \$ 200,- ontving.

Er zijn verder nog opstellen bekroond per werelddeel en nog een aantal inzendingen apart. De beste zullen in een extra-nummer van het tijdschrift van de Internationale, het Information Bulletin, worden afgedrukt.

Het artikel in het oktobernummer van dit blad, waaruit we deze gegevens hebben gehaald, vertelt over de prijswinnaars ook nog een aantal bijzonderheden. Men is ook gevraagd, hoe zij met het humanisme in aanraking zijn gekomen. Daarbij heeft ons vooral getroffen de mededeling van de 29-jarige leraar in Nigeria, die daarover schrijft: „In 1957, toen ik onderwijzer was in Offa, kocht ik op de markt wat voedsel, dat in een nummer van de Engelse „Humanist” van 1952 was verpakt. Ik heb toen om inlichtingen gevraagd aan de redactie in Londen.”

Congres 1961

Voorstellen voor het congres moeten ingevolge art. 19 van het Huishoudelijk Reglement vóór 21 januari 1961 worden ingediend.

Derde sectie Socrates

(De Humanistische Stichting Socrates is naast de reeds bestaande wetenschappelijk en culturele sectie een derde rijker geworden, nl. een sociaal pedagogische. In de Humanistische Documentatiedienst troffen wij onderstaand artikel over de installatie van deze sectie aan.)

Op zaterdag 1 oktober werd door Dr. van Praag als voorzitter van de Stichting Socrates de 3e sectie geïnstalleerd. Wij geven hieronder een kort resumé uit zijn inleiding:

„Twee en een half jaar geleden, n.l. op 15 februari 1958, werden twee secties van de Stichting Socrates geïnstalleerd, namelijk de wetenschappelijke en de culturele. Het is belangwekkend enkele passages te citeren uit de toespraak, waarmee die installatie toen plaats vond.

„Het humanisme is eeuwenlang een zaak geweest van denkers en dichters, onderzoekers en kunstenaars. Pas in de laatste tijd zijn pogingen gedaan de kern van de humanistische geesthouding te doen functioneren als een sociaal-pedagogisch motief. De humanistische beweging in Nederland, waaronder het Humanistisch Verbond, is een uitdrukking van dit streven.

Niettemin moet het humanisme wortelen in het eigentijdse geestelijk leven om niet te verschralen. Hoewel het Humanistisch Verbond wel smalend een intellectuelengroep genoemd wordt, bestaat het gevoelen, dat het intellect in en om de humanistische beweging te weinig functioneert als geestelijke voedingsbron.

De Stichting Socrates heeft tot taak wetenschap en cultuur met betrekking tot het humanisme te bevorderen. De Raden van Advies zijn niet bedoeld als ornamenten, maar als een middel om bovengenoemd doel te verwerkelijken, door het stellen van problemen en het geven van adviezen. Het wordt zeer gewaardeerd, dat de leden bereid blijken daaraan mede te werken.

Het kan uiteraard niet de bedoeling zijn wetenschap en kunst te persen in het keurslijf van vooropgestelde overtuigingen. Maar ze kunnen wel op een andere wijze dienstbaar worden gemaakt aan de humanistische gedachte. Namelijk doordat de kwesties aan de orde gesteld worden die van betekenis zijn voor de uitbouw van een humanistisch wereldbeeld, en doordat de culturele functies worden belicht, waarvan een bezielende kracht uit kan gaan in het moderne humanisme.

In dit verband ware onder humanisme te verstaan het pogen om leven en wereld te interpreteren met een beroep op menselijke vermogens, waarbij de mens begrepen wordt als een waarderdend wezen. Verdere elementen: eerbiediging, redelijke verantwoording, verbondenheid, vrijheid, gerechtigheid.

Van de secties wordt verwacht, dat zij onderwerpen, bronnen en deskundigen aanwijzen, zowel op wetenschappelijk als op cultureel ter-

rein, waardoor de humanistische gedachtenwereld geconfronteerd wordt met de ontwikkeling van het geestelijke en culturele leven.

In beginsel is het bovenstaande ook van toepassing op de 3e sectie die thans geïnstalleerd wordt. Is het misschien symbolisch dat dit juist geschiedt in de loop van het World Mental Health Year? De beide andere secties hebben zich tot nu toe beziggehouden met onderwerpen als „Kunstzinnige vormgeving van humanistische bijeenkomsten”, „Problemen van de ontwikkelingsgeremde mens”, „De verantwoordelijkheid van de natuuronderzoeker” en „De wetenschappelijke voorlichting van de leek”, e.d. Daarnaast bestaat evenwel behoefte aan bestudering van vragen die in het bijzonder het sociaal-pedagogische terrein in de ruimste zin raken (dus met inbegrip van het sociaal-culturele terrein).

Twee groepen van vragen doen zich daarbij allereerst voor, t.w.

- Welke betekenis heeft de levensovertuiging voor de sociaal-pedagogische arbeid en wat zijn de consequenties daarvan voor de vormgeving van sociaal-pedagogische werk;
- Welke problematiek van het sociaal-pedagogische terrein heeft bijzondere betekenis voor de humanistische beweging en welke taken vloeien daaruit voort voor die beweging.

In het bijzonder mag de aandacht gevraagd worden voor verschijnselen als massacultuur en vrijetijdsbesteding, en voor arbeidsterreinen als maatschappelijk werk en vormingswerk, waarbij speciaal de jeugdproblemen aandacht vragen. Daarbij zullen de inzichten aan de orde komen van psychologie, psychotherapie, pedagogie en zielszorg (geestelijke verzorging). Hoe verhouden zij zich tot elkaar en tot maatschappelijk en sociaal-cultureel werk. Wat kan en mag men in dit opzicht van de kunst verwachten?

Het zal zeker op prijs gesteld worden als de sectie suggesties aan de hand zou doen, niet alleen voor probleemstellingen en medewerkers op de bovengenoemde gebieden, zowel voor publicaties als voor de praktijk, maar ook voor conferenties over dergelijke onderwerpen, waarbij ook aan conferenties voor vakgenoten gedacht kan worden. Daarbij ware ook aandacht te besteden aan scholingscursussen voor functionarissen en overleg omtrent de uitvoering.

Tenslotte wordt de hoop uitgesproken, dat de sectie bereid zal zijn om bijv. tweemaal per jaar te beraadslagen over de hier aangegeven problemen. Veel, zo niet alles, zal daarbij afhangen van de zorgvuldige voorbereiding van de bijeenkomsten door voorzitter en secretaris. Daarop wordt gaarne vertrouwd. Moge deze ambitieuze doelstelling intussen niemand afschrikken, doch veeleer alle betrokkenen doordringen van het besef, dat geestelijke gezondheid in de buitenkerkelijke wereld aller gezamenlijke inspanning vereist.

Geestelijke verzorging

Het jaarverslag over 1959 van de Centrale Commissie Geestelijke Verzorging (C.C.G.V.) vermeldt enkele treffende gegevens over de uitbreiding van het werk in deze sector. Dit komt vooral tot uiting bij het werk in de gevangenissen en huizen van bewaring. Bedroeg in 1955 het aantal aanvragen om humanistische geestelijke verzorging 109, in 1956 en 1957 liep dit op tot resp. 391 en 550. Dit laatste aantal verzoeken was afkomstig van 416 gedetineerden, terwijl de raadslieden in 1958 contact onderhielden met 678 gedetineerden. In 1959 kon aan 719 aanvragen worden voldaan, waarvoor 45 vrijwillige raadslieden beschikbaar waren.

In de arbeiderskampen werd in 1959 in 29 kampen en andere verblijven geestelijke verzorging verricht, waarvoor naast de geestelijke raadsman en zijn assistent nog 20 vrijwillige raadslieden beschikbaar waren.

Begin september werd als assistent voor de centraal geestelijk raadsman d'Angremont de heer Kruyswijk benoemd als raadsman in algemene dienst. Hij werd in het bijzonder belast met de opbouw van het contactwerk in de gemeenschappen en de uitbreiding van het aantal plaatselijke raadslieden. Aan het eind van het verslagjaar waren 17 van deze raadslieden in functie.

Ook het korps van ziekenbezoek(st)ers breidde zich uit. Door Mevr. Treurniet-Wiersma werd door bezoeken aan gemeenschappen en gewesten met deze functionarissen contact onderhouden.

De scholing van alle raadslieden vormde een belangrijk punt. De commissie zelf, waarin de topaadslieden zitting hebben, kwam 10 maal in normale werkvergadering bijeen. Een algemene raadsliedenconferentie werd gehouden, terwijl op een reeks zaterdagmiddagen (2 in oktober, 2 in november) een cursus plaats vond in Utrecht, waar Dr. van Praag onder de titel „Rekenschap van de mens” de aandacht vroeg voor de theoretische bezinning op het mensbeeld.

De raadslieden voor de arbeiderskampen hadden daarnaast nog een weekeinde-conferentie in „De Ark”, terwijl een cursus over benaderingstechniek voor de raadslieden onder de gedetineerden in het verslagjaar werd beëindigd. De jaarlijkse landelijke conferentie voor ziekenbezoek(st)ers werd door 42 medewerkers bezocht.

Schriftelijke scholing vond plaats via de rubriek in Kader, terwijl ook enkele documentatiebladen verschenen.

Op verzoek van het D.B. zijn door de commissie een aantal adviezen en rapporten uitgebracht, o.a. over stijlvorming.

Weer een zeilkamp?

Na het uitstekend geslaagde zeilkamp 1960 te Langweer vroegen wij ons af of herhaling mogelijk was.

Dit is mogelijk, doch alleen bij voldoende deelname.

Doordat de huur van het pand hoger is geworden en de ervaring heeft geleerd, dat naast de huishoudelijke leiding enige ervaren zeilers(sters) aan de leiding moeten worden toegevoegd is de prijs enigszins gewijzigd. Duur van het kamp 14 dagen.

Datum 5 t.m. 19 augustus

Prijs f 65,- per week, waarin begrepen: a. huur boten; b. logies en maaltijden, koffie en thee. Plaats-Langweer Friesland.

Zij die wensen deel te nemen, dienen zich vóór 31 december 1960 op te geven bij het Centraal Bureau, Humanistisch Verbond, Oudegracht 152 te Utrecht. Tel. 030-10163, waar ook uitvoerige inlichtingen te verkrijgen zijn.

De leiding is voorlopig in handen gesteld van de heer L. Kamminga en echtgenote, die zich hiermede ook het vorig jaar en met zoveel succes hebben belast.

Abonneert u op „Het Woord van de Week”, het orgaan van de Humanistische Luisterkring.

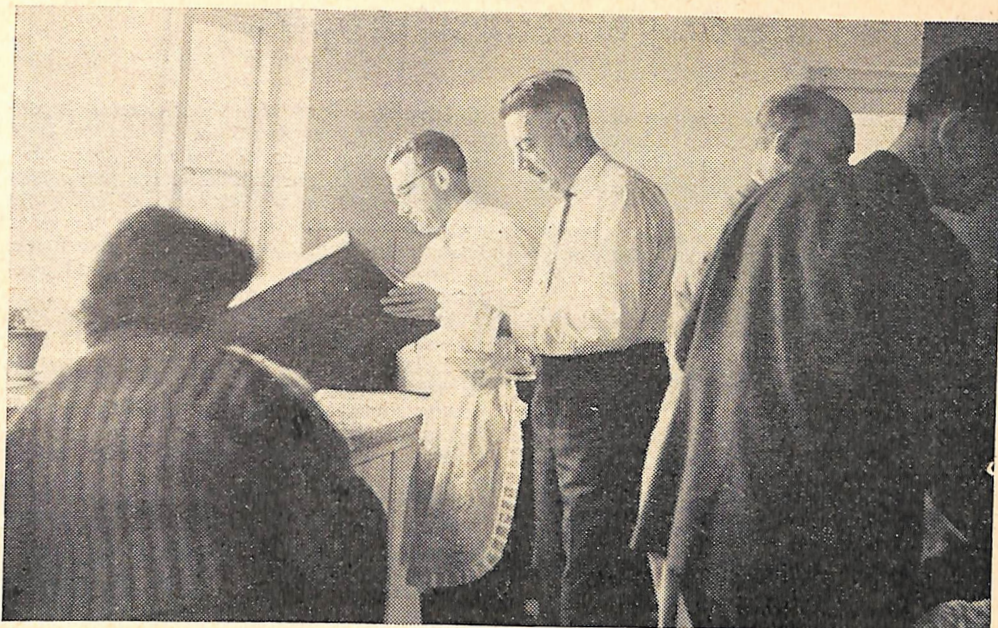
Wie zich thans bij de administratie, Oudegracht 152 Utrecht als abonnee voor 1961 opgeeft en nu reeds het abonnementsgeld voor dat jaar stort, ontvangt alle nog in 1960 verschijnende nummers gratis.

Het abonnementsgeld bedraagt f 4,- per jaar en kan gestort worden op postgiro 58 t.n.v. de Humanistische Luisterkring, Utrecht, onder vermelding van „nieuwe abonnee 1961”.

Het gesprek in de groep

Aan dit onderwerp is een conferentie gewijd op „De Ark” tijdens het weekeinde van 15 en 16 oktober. 22 deelnemers hebben daar, ook in de vorm van een groeps gesprek hun reeds bestaande ervaring kunnen bislijpen of zijn met de eerste beginselen van de gesprekstechniek in aanraking gekomen. Dit werk begint zo langzamerhand op gang te komen, dat blijkt ook uit de berichten uit vele gemeenschappen. Maar het is moeilijk werk, waarbij enige deskundige steun dikwijls noodzakelijk is. De commissie groeps-gesprek is er in geslaagd voor enkele gewesten deze deskundigen te vinden, die de gespreksleiders in de gemeenschappen kunnen bijstaan en de besturen van advies kunnen dienen.

Opvallend en verheugend was, dat op bovengenoemde bijeenkomst het merendeel der deelnemers tot de jongeren behoorden. En het waren ook niet allemaal bestuurders, die zich gedwongen voelden te verschijnen, maar mensen, die voor dit stuk werk belangstelling hebben en op deze manier hun aandeel wilden leveren. Het verdient zeker aanbeveling, dit soort bijeenkomsten minstens één keer per jaar te houden. Overigens, hoe hard er ook gewerkt is, de gezelligheid heeft er niet onder geleden. De sfeer was prima en is er ook veel gelachen. Afgewassen moest er ook worden (zie foto).

Conferentie gespreksleiders

Foto mevr. Hienekamp - Bussun

Topkaderconferentie op 8 en 9 oktober in „De Ark”

Op deze tweede TKC in 1960 waren wat meer deelnemers dan bij andere gelegenheden. Naast de regelmatige bezoekers, d.w.z. de vertegenwoordigers van de gewestbesturen en gemeenschappen boven de 500 leden, waren dit keer ook een aantal bestuursleden van gemeenschappen uitgenodigd. In verschillende gewesten heeft men de wens te kennen gegeven, om ook bij toerbeurt gemeenschapsbestuurders in de gelegenheid te stellen, dit half-jaarlijkse beraad van het topkader mee te maken en het Dagelijks Bestuur heeft aan deze wens voldaan.

Ook het programma week af van wat zo langzamerhand gebruikelijk is. Omdat het voor gewest- en gemeenschapsbestuurders moeilijk is, het gehele werktein van het Verbond te overzien, en men lang niet altijd weet, welke verbandingen onderhouden moeten worden en met welke zaken het Verbond en zijn bestuur zich moet bezighouden, is dat ditmaal eens uitvoerig uit de doeken gedaan.

Het D.B. had hiervoor de methode gekozen, door de leden van dit college een serie korte inleidingen te laten houden over dat deel van het werk, waarvoor zij persoonlijk aansprakelijk zijn of dat tot hun terrein behoort. Achtereenvolgens werd op die manier iets verteld over public relations en onze verhouding met de pers, het beheer van De Ark en de taak van verschillende commissies, Het Ankerclubhuiswerk en onze bemoeienis met jongens in de grote steden, onze verbindingen met verwante organisaties en de externe relaties, het werk van Socrates en de uitgave van „Mens en Wereld”, de werkwijze van het Centraal Bureau enz. Het geheel was voldoende, om duidelijk te maken, dat het Verbond zo langzamerhand een zeer grote rol is gaan spelen en een plaats inneemt, wat in de kleine gemeenschap niet altijd bemerkt wordt.

Naast de genoemde inleidingen en de discussies, die deze tot gevolg hadden, is op zaterdagavond, bij wijze van demonstratie, een D.B. vergadering gehouden, die een beeld gaf van de werkwijze en het werkterrein van dit bestuurslichaam. De deelnemers waren bepaald geïmponeerd door het tempo waarin gewerkt werd en vooral door de veelheid van vraagstukken, waarmee men zich bezig moet houden. Van de gelegenheid om af en toe ook een duit in het zakje te doen, werd gretig gebruik gemaakt.

Het resultaat van deze TKC is vooral geweest,

dat de aanwezigen op een ongebruikelijke en direct aansprekende manier kennis genomen hebben van de plaats, die het Verbond en het georganiseerde humanisme thans inneemt. En ze hebben bovendien een aantal nuttige aanwijzingen mee naar huis genomen, die het werk in gewest en gemeenschap ten goede zullen komen.

Nieuws van het Steunfonds

Na een zomerrust draait het Steunfonds weer op volle toeren. Omstreeks 30.000 propaganda-kranten en verscheidene duizenden propagandafolders werden uitgezet.

Dit werk is achter de rug. De resultaten merken we iedere dag. Voor we daarover iets vertellen eerst een woord van dank. *Dank aan gemeenschapsbesturen*, die meegelopen hebben de propagandakrant te verspreiden. Vrijwel iedere gemeenschap nam hieraan deel. *Dank aan een aantal werkers* in de drie grootste steden van ons land voor hun aandeel in de folder-actie.

En nu de resultaten. Wat u mag weten is, dat de post *iedere dag* een goed gevulde giro-enveloppe thuisbezorgt. Er gaat bovendien geen dag voorbij of wij kunnen de lijst met periodieke overschrijvingen aanvullen. Daar zijn bedragen bij van f 10,- per maand en meer, maar ook van f 0,50 per maand. Kijk, dat is nu het aardige van het Steunfonds. Wij vragen een offer, maar u bepaalt de grootte.

Hoeveel geld er binnen is? St. Nicolaas is in aantocht. Vindt u goed, dat ook het Steunfonds geheimzinnig gaat doen? Wat wij verklappen is, dat het Steunfonds naar alle waarschijnlijkheid dit jaar een netto-opbrengst van f 50.000 zal halen (de jaarlijkse, per notariële akte toegezegde, giften inbegrepen). Of we daar boven uitkomen hangt af van hen, die het tot nu toe lieten bij het voornemen om een bedrag aan het Steunfonds over te maken. Geen bezwaar. Laten zij zorgen voor een St.-Nicolaasverrassing. U kent het adres: *Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme te Amersfoort, postrekening 6168.*

Szczesny in Den Haag

De schrijver van de „Toekomst van het ongelooft" heeft voor een volle zaal gesproken. Ofschoon er wel bezwaren te noemen waren (Szczesny is geen briljant spreker, hij was moe, verkouden en sprak te lang) was de inhoud van zijn betoog toch zo boeiend dat de zaal hem met belangstelling bleef volgen. Helder, eenvoudig, haast zakelijk, anderzijds bewogen en scherp, heeft zijn stijl een eigen charme. Hij ging uitvoerig in op het heden zoals zich dat in West-Duitsland manifesteert. De halfslachtigheid en dubbelzinnigheid van vele zich noemende christenen werd op heldere wijze geschetst. Ook wij kennen die grote groep van christenen, die de oude traditionele waarheden van het christelijke geloof niet meer aanvaarden en toch doorgaan trouw te blijven aan oude, vaak totalitaire denkworonten. In het gesprek met christenen als Ds. van Veen zoekt men tevergeefs naar de traditionele christelijke waarden en men begrijpt weinig van hun positie. Dit is des te moeilijker te begrijpen omdat er een zo grote tegenstrijdigheid is tussen de mening van deze kleine kring welwillende en verlichte „christenen" en de grote kring van onverdraagzame en traditionele, totalitaire kerkelijken. Bij wie sluiten de vrijzinnig-christelijken zich aan, bij de „grote" kerk met zijn traditionele dogmatiek, of bij de humanistische groepen?

Het constructieve deel van Szczesny's betoeg lag in zijn pleidooi voor een pluralistische democratie. De verschillende denkende en gelovende delen van de samenleving moeten met elkaar leren samenleven en werken. Zij moeten de minderheden de volledige gelegenheid geven op eigen wijze te geloven. Slechts in het gezin zal men de ouders het recht moeten laten de kinderen te dwingen. Op de scholen is dat reeds uit den boze. Voor ons kwam daarbij de problematiek van de schoolstrijd weer naar voren en uw verslaggever vroeg zich af, of wij gemeten aan Szczesny's idealen en wensen, wel geheel op de goede weg zijn (ik denk aan de laatste discussies in het parlement over de subsidiëring van het Hoger Onderwijs).

Het lijkt mij zeker dat Szczesny' komst in Nederland betekenis gehad heeft voor onze humanistische beweging.

(Overgenomen uit het blad van onze Haagse ge-
meenschap)

Nieuws uit de gemeenschappen

De Kanaalstreek. Dat is voortaan de nieuwe naam van onze gemeenschap Musselkanaal-Stadskanaal. Volgens de ingewijden drukt die naam veel beter uit, welk gebied bestreken wordt.

In **Laren/Blaricum** zijn een aantal inleidings gehouden over verbruiksverantwoordelijkheid. Ongetwijfeld een onderwerp, dat in de zgn. welvaartsstaat aandacht verdient.

Ook **Deventer** heeft de leden in staat gesteld, elkaar wat beter te leren kennen door een contact-bijeenkomst. Vooral in nieuwe wijken een pracht gelegenheid om zich wat meer thuis te voelen.

In **Zwolle** doen ze er nog een schepje bovenop. De leden daar werden op de koffie gevraagd bij een bestuurslid. Als iedereen gekomen is, zal het er wel vol zijn geweest. Vermelding verdient ook het feit, dat er naast de bestaande discussiegroep een gespreksgroep is opgericht. Veel succes!

Ook **Arnhem** gaat een poging wagen, om tot een gesprek in kleine kring te komen. Bij een enquête onder de leden is gebleken, dat er belangstelling voor bestaat. Men gaat zich bezighouden met de vraag, of het humanisme te vaag is, om populair te worden.

Lochem schrijft: op 2 november werd een bijeenkomst gehouden ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de gemeenschap. In zijn openingswoord verwelkomde de voorzitter allereerst de leden, die de gemeenschap mede opgericht hadden. Hij constateerde een gestage groei van het ledental. Onder het serveren van gebak door enige dames, het houden van een alleraardigste quiz door enige jongere leden en het vertonen van dia's, verliep de avond zeer geanimeerd. Ook van deze kant nog wel gefeliciteerd.

Nieuws uit de gewesten

Overijssel heeft een aantal jongeren uitgenodigd om eens in Almelo met elkaar te praten. Een twintigtal zijn komen opdagen en het is onder leiding van de Vries uit Enschede een pittig gesprek geworden. Uitgangspunten waren de vragen: heeft het humanisme de jongeren iets te zeggen? zijn de terreinen die het H.V. bestrijkt voldoende voor de jongeren? en het stuk uit de documentatiemap over: De jongeren in het H.V. Afsproken is, het gesprek voort te zetten.

Drente heeft veel plezier beleefd aan een weekeinde-bijeenkomst op 29 en 30 oktober in Havelte. Onze raadsman Schonk heeft gesproken, er is gewandeld en er zijn dia's vertoond over het merengebied van N.W. Overijssel met een vakkundige en enthousiaste toelichting. Volgend jaar gaan er beslist minder mensen naar de Italiaanse meren, omdat ze dichterbij huis ook zo iets hebben.

Zowel **Friesland** als **Groningen** hebben als onderwerp voor de studiedag in maart '61 een inleiding over „de toekomst van het ongelooft” op het programma staan. Nadere mededelingen volgen nog.

De zeer goede ervaringen, die gewest **Utrecht** dit jaar heeft gehad met het houden van de studiedag op zaterdag zijn voldoende reden, om daar ook in de toekomst mee door te gaan. Onder de titel „Hoe benaderen we de delinquent?” zullen enkele deskundigen dit moeilijke vraagstuk inleiden. Elders in dit nummer vindt u over deze studiedag op zaterdag 11 maart een artikel.

Limburg, dat door de afstand moeilijk deel kan nemen aan de viering van het 15-jarig bestaan in Arnhem, gaat er toch iets aan doen. Plannen zijn in de maak om in intieme kring het heugelijke feit te herdenken.

In **Utrecht** is men met bijeenkomsten begonnen voor kinderen van 5 tot 13 jaar, verdeeld in drie groepen. Jaren geleden heeft Assen hier toe het initiatief genomen en er erg veel plezier aan beleefd. Wij hopen, dat men ook in Utrecht succes heeft en dat daardoor ouders van jonge kinderen, nu hun kroost wordt beziggehouden, in grote getale op de zondagmorgen-bijeenkomsten aanwezig zullen zijn.

Amsterdam Zuid-West wijst met enige trots op een experiment, dat al een jaar aan de gang is. Er bestaat daar een groep jongeren, waarvan de leden ouder dan dertig maar jonger dan veertig zijn en die zich „veertig onder de veertig” noemt. Deze gemeenschap in de gemeenschap” houdt huiskamerbijeenkomsten, waarbij niet het onderwerp, maar het groepsverband op de voorgrond staat. Er wordt echter niet alleen gepraat, maar ook gewandeld, gezeild, getennist enz.

In **Wageningen** is weer eens een bijeenkomst voor studenten gehouden. Men heeft daar nu ook een geestelijk raadsman voor de studenten, terwijl voor de meisjes-studenten de raadvrouw met raad en daad ter beschikking staat.

Emmen heeft zich in een aantal gesprekken beziggehouden met de vraag, of arbeiders zich in het Verbond thuisvoelen. Wij dachten van wel, maar als je erover gaat praten, weet je nooit wat er uitkomt.

In **Beverwijk** heeft men nagepraat over een gehouden inleiding, die op de band was opgenomen. Een voortreffelijke methode, die in meer gemeenschappen al wordt toegepast.

En tenslotte het bericht uit **Hoogezand/Sappemeer**, dat daar ook een damesgroep bestaat en men met het ziekenbezoek gaat starten.

Problemen rondom de emigratie

Op 12 en 13 november heeft de emigratie-commissie een conferentie gehouden met een dertigtal belangstellenden uit de gemeenschappen over het werk van deze commissie. In een inleiding van de heer Schuhmacher werd het emigreren als zodanig behandeld, benevens de motieven, die tot emigratie kunnen leiden. De heer d'Angremont heeft een uiteenzetting gegeven van de taak van de commissie en de hulp, die van de gemeenschappen verwacht mag worden.

De deelnemers is vooral gevraagd, in eigen kring belangstelling te wekken voor de vraagstukken, waarmee men bij emigratie te maken krijgt en te trachten buitenkerkelijken, die met plannen rondlopen, op het bestaan van de commissie te wijzen. Daarnaast is het noodzakelijk, dat we over veel meer adressen van reeds geëmigreerde buitenkerkelijken en humanisten beschikken. Op die manier is het mogelijk, contacten te onderhouden en steunpunten te hebben, waar nieuwkomers terecht kunnen. Ook de noodzaak, dat het voor de uitbreiding van het humanisme in internationaal opzicht belangrijk is, geen enkel vertrekkend lid uit het oog te verliezen, werd nog eens onderstreept.

Van deze gelegenheid maken we graag gebruik, nog eens het verzoek te herhalen, dat we in dit blad al eens hebben opgenomen, n.l. de secretaris van de emigratie-commissie, Mr. M. G. Rood, Lomanstraat 18 huis, te Amsterdam-Zuid adressen te zenden van geëmigreerde familieleden, vrienden en kennissen, teneinde het net van contacten uit te breiden. Aan hetzelfde adres kan men ook om inlichtingen en lectuur vragen en om een inleider, die in een huiskamerbijeenkomst iets over het werk van de emigratie-commissie vertelt.

Testamentaire Beschikking

Degenen die het Humanistisch Verbond willen gedenken bij testamentaire beschikking, verzoeken wij daartoe de volgende vorm te kiezen:

‘Ik vermaak aan het Humanistisch Verbond te Utrecht de som van uit te keren binnen maanden na mijn overlijden, vrij van alle kosten en rechten’.

Hoe benaderen wij de delinquent?

Studiedag Gewest Utrecht op zaterdag 11 maart, Erasmushuis, Oude Gracht 152, Utrecht, Aanvang 3.15 uur, einde uiterlijk 10.15 uur.

Het Bestuur van het Gewest Utrecht heeft gemeend in de studiedag tevens een van de verbondstaken ten aanzien van het praktisch humanisme te moeten betrekken, met name de geestelijke verzorging van de buitenkerkelijke gedetineerden. De achtergronden van dit onderwerp zullen zeer zeker volledig tot hun recht komen bij de behandeling van de vraag: „Hoe benaderen wij de delinquent?”

Een medicus, de zenuwarts prof. dr. J. Kloek, hoogleraar in de forensische psychiatrie (d.i. de psychiatrie van de misdadiger), een lid van de rechterlijke macht, prof. dr. J. L. Hudig en de heer P. A. Pols, die de leiding heeft van de geestelijke verzorging voor buitenkerkelijken, zullen dit onderwerp op zaterdagmiddag inleiden.

De gebruikelijke sectievergaderingen tussen de inleidingen en de discussie, zullen, gezien het moeilijke onderwerp, vermoedelijk niet die punten opleveren die het meest belangwekkend zijn voor de discussie. Vandaar dat het bestuur meende een competente voorzitter voor de studiedag uit te moeten nodigen, die het forumgesprek in de avond op het gewenste peil zal weten te brengen. Mr. H. B. J. Waslander is bereid gevonden als voorzitter op te treden. Van de secties wordt, in tegenstelling tot de gebruikelijke gang van zaken, niet gevraagd een verslag van het besprokene uit te brengen, maar één of meer vragen schriftelijk te stellen.

Belangstellenden uit andere gewesten en ook niet-leden van het Verbond zijn van harte welkom mits zij zich vóór 25 februari aan mevr. E. van Riet, Park Welgelegen 23, Driebergen opgeven hebben. Ook de leden uit Utrecht en het Gooi, die van plan zijn te komen, willen wij *dringend vragen* ons dit vóór die datum mede te delen, opdat wij bij de zaalindeling rekening kunnen houden met de verwachte opkomst.

De toegangsprijs bedraagt f 1,- per persoon. Ter bespoediging van de afrekening van consumpties wordt u dringend verzocht bij of direct na het binnenkomen consumptiebonnen te kopen.

De dagindeling zal als volgt zijn:
2.45 uur – aankomst van de deelnemers.
3.15 uur – opening van de studiedag, waarna inleidingen van prof. Hudig, prof. Kloek en de heer Pols, onderbroken door een pauze na de 2e inleiding.
6 – 8 uur – sectievergaderingen en gelegenheid tot het nuttigen van een zelf meegebrachte boterham.
8 u. precies – discussie, onderbroken door een korte pauze.
Uiterlijk 10.45 uur – einde.

Daar dit onderwerp toch zeker de belangstelling moet hebben van onze leden, hopen wij dat u hiervan in grote getale zult doen blijken.